

Høringsuttalelse – søknad om dispensasjon fra kravet om konsesjon for landingsplass på sjø i kommunene Stryn, Ulvik, Eid, Eidfjord og Sogndal

1. Innledning

Scandinavian Skies As har innsendt søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon. Det er fra Luftfartstilsynet sendt ut høring blant annet til Ulvik Kommune. Det oppgis forskjellig datoer for høringsfrist i forskjellige fora. Vi anmoder at vår uttalelse tas med i vurderingen selv om den eventuelt er innkommet noe etter høringsfristens utløp.

Finse Hytteforening er ikke blant adressatene på adresselisten i høringsbrevet. Det er ca.100 fritidsboliger som inngår i vår medlemsmasse. Av disse er mange av fritidsboligene benyttet av flere familier og flere generasjoner, de fleste med lang tilknytning til høyfjellet. Ved tidligere overslag representerer vi interessene til mellom 6-700 brukere.

Høyfjellet benyttes også av et betydelig antall tilreisende fot turister/ski turister som ikke har fast tilknytning til Finse og heller ikke representeres ved noen høring. Det stusses også over at flere instanser, herunder Fylkeskommunen og Miljøverndepartementet ikke fremkommer på høringslisten.

2. Kommentarer til høringsbrevet

I denne uttalelsen tas det ikke stilling til regelverket knyttet til konsesjonsloven og hvorvidt det prinsipielt er adgang til å dispensere slik det er søkt om. Det pekes imidlertid på at det for området Hardangerjøkulen og Finse foreligger en rekke andre regler/reguleringer og hensyn som griper inn og således **begrenser forvaltningens frie skjønn** i forhold til aktuelle søknad.

I høringen synes det ikke foretatt noen konsekvensanalyser av den omsøkte trafikk og beslutningsgrunnlaget fremstår som uforsvarlig opplyst i forhold til å danne grunnlag for en beslutning. Det foreligger heller ikke noen nødvendig avveining mellom søkeres behov for dispensasjon og de interesser som berøres sitt krav på vern.

Det fremkommer i søknaden at det per i dag ikke foreligger konkrete planer om transport av turister. Det anføres derfor at søker ikke har noen rettslig interesse i at forvaltningen tar stilling til søknaden fordi det ikke foreligger noe aktualisert behov. Søknaden må vurderes avvist på dette grunnlag.

3.Særlige reguleringer av betydning for søknaden

Store deler av det område som det søkes om tillatelse til landing på sjø ligger i Hardangervidda Nasjonalpark. Det er fastlands Norges største nasjonalpark og den grenser i vest til Odda, Ullensvang og Eidfjord.

Formålet med etableringen av nasjonalparken i 1981 var jfr forskrift om vern av Hardangervidda Nasjonalpark §2;

«å verne et særleg verdfullt høg fjellsområde på ein slik måte at landskapet med planter, dyreliv, natur og kulturminne og kulturmiljøet ellers vert bevart, samstundes som området skal kunne nyttast til landbruk, naturvennleg friluftsliv og oppleving, jakt og fiske, undervisning og forskning».

I tilknytning til Nasjonalparken ligger Hardangerjøkulen landskapsvernområde og Bjoredalen Naturreservat i Eidfjord Kommune.

Hensynet bak forskriften og etablering av verneområde er å sikre bevaring av naturen og dyrelivet i området. Området er et særpreget og sårbart naturområde med arktiske planter og dyr, hvor flere er truet. Videre har området Europas største villreinstamme som trenger betydelig uberørt areal for å eksistere. Deres eksistens er ytterligere truet ved sykdom på deler av bestanden, noe som aktualiserer et enda sterkere hensyn til den gjenlevende bestand som skal bidra til gjeninnføring av frisk villrein etter pågående nedslakting i Nordefjella. Man er kjent med at særlig motorisert ferdsel forstyrrer dyrenes naturlige bevegelsesmønster.

Stillheten i høyfjellet og den uberørte naturen med alt den omfatter er altså av lovgiver ansett som en verneverdig knapphetsressurs som er besluttet vernet for fremtidens generasjoner. Det er likeledes nedfelt i forskriftens §4.2;

«Dyrelivet og deira buplass, hi, reir og egg skal være freda mot skade, øydelegging og unødig uro av alle slag...»

Det innebærer at det gjelder betydelige begrensninger for ferdsel i disse områdene som representerer et «Lex specialis» i forhold til konsesjonslovgivningen spesielt og begrenser forvaltningens frie skjønn. Spesiallovgivning går som kjent foran generell lovgivning. Dette får innvirkning for tildeling av konsesjoner og dispensasjoner i området.

4.Nærmere om forskrift for vern av Hardangervidda Nasjonalpark

Forskriftens §4.5 regulerer ferdsel mm.

Av særleg interesse for vår sak er regulering i punkt 4.6 om motorferdsle som følger;

«Det er ei målretting å halde motorferdsle i nasjonalparken på et lågast mogleg nivå. Motoriserte framkomstmiddel kan derfor berre nyttast når transporten er naudsynt. Ved

avgjærda om noko er naudsynt må ulempene med motorferdsla haldast opp mot mot dei enskilde transportbehova».

Videre refereres fra punkt 6.1;

«Motorferdsle til lands og på vatn, landing med luftfarty og flyging under 300m er forbode».

Det er gjort unntak for militære, redningstjeneste og politi samt noen få andre nødvendige tilfeller med transportbehov, for eksempel flyaktivitet i forbindelse med vedlikehold og reparasjon av teletjeneste og el-forsyning. Ingen av unntakene dekker transport av turister for sightseeing og strider i seg selv mot hele forskriftens formål og krav til at transport må være **nødvendig**.

Videre er det forbud mot forurensing.

Det bestemmes avslutningsvis i forskriftens §5 at forvaltningen bare kan gjøre unntak fra bestemmelsene i §4 om forbud mot ferdsel «for tiltak som ut i frå vesentlege samfunnsmessige omsyn, for vitenskapelege føremål, når føremålet med fredinga krev det og i enskilde tilfelle, når det ikkje er i strid med føremålet med nasjonalparken».

I tillegg til forskriften nevnes at Ulvik Herad i sin arealplan for område implementerer forskriften. Arealplanen har derfor de samme begrensinger som forskriften.

5. Finse Hytteforening sitt syn på søknaden

Finse hytteforening er sterkt imot å tillate flyvning og landing i høyfjellet slik det er søkt om.

Formålet med søknaden er å drive kommersiell drift for transport av turister i høyfjellet. Det er altså noen få som skal tjene penger på bekostning av andre viktige interesser.

Vi mener at denne type virksomhet åpenbart ikke kan anses som nødvendig slik ut i fra foreliggende regelverk kreves for tillatelse. Samtidig vil en slik type virksomhet i Nasjonalparken og dens grensesoner slik vi ser det være klart i strid med forskriften og dens formål.

Aktiviteten vil medføre betydelige støyforurensing og vil åpenbart forstyrre viltlivet. Det er uakseptabelt. Flybensin avgir mye sot. Overflyvninger vil tilføre ytterligere forurensing som vil kunne påskynde nedsmelting av områder med «evig snø» og isbreer.

Vi som har tilknytning til Finse respekterer begrensinger i transportmuligheter og verdsetter den unike roen og stillheten som finnes der. Området har som følge av dette unike kvaliteter som rekreasjonsområde. Det er derfor også denne delen av Norge er hyppig besøkt av både nordmenn for øvrig og turister, dog med transport via jernbanen eller til fots og på ski. Vi tror også turistnæringen generelt vil tape på at motorisert ferdsel tillates fordi området mister mye av sin unike karakter.

Vi mener også, sett hen til forskriften, at denne type transport er ulovlig i området. Det ligger således utenfor forvaltningens frie skjønn å innvilge søknaden.

6. Avslutning og oppsummering

Finse hytteforeningen anmoder om at søknaden avslås.

Vi mener det allerede foreligger forbud mot denne type flyvninger med hjemmel i forskrift og at søknaden må avvises på dette grunnlag.

Under enhver omstendighet fremstår søknaden og høringsbrevet som mangelfullt og man synes ikke å ha forsvarlig grunnlag for å fatte en avgjørelse som medfører at tillatelse til flyvninger gis.

Ettersom det ikke er et aktualisert behov for flyvninger per i dag, er det også anført at søker ikke har rettslig interesse i å få søknaden behandlet.

Bergen 22.02.2018

Nina Monssen

For Styret i Finse Hytteforening

Kopi:

Eidfjord Kommune

Ulvik Kommune

Finse 1222

Fylkesmannen i Hordaland